

Trezirea din Țara Galilor deviata de posedatul Evan Roberts

Prolog: Martyn Lloyd Jones, partial, este produsul falsei treziri din Țara Galilor: duhul de ratacire care a fost peste Evan Roberts a venit și peste el, deoarece M.L. Jones a vrut o alta trezire diferita de cea care a vrut-o Dumnezeu. Analizam in acest articol falsa trezire din Țara Galilor cat si cine a fost Evan Roberts pentru ca numai asa vom intelege cine a fost Martin Lloyd Jones si de ce a scris marea erezie numita "Bucurie Negraita". M.L. Jones este parintele carismatismului englez dar aceasta va face obiectul unei lucrari separate.

Trebuie sa dau cititorului un **indiciu vital** care sa-l conduca in citirea acestui articol. Populatia din Țara Galilor este cea mai intens emotional din intreaga lume civilizata. Aceasta țara este numita si *țara cantecului*. Evanghelicii de acolo nu au facut exceptie de la aceasta, lasandu-se dusi de ecstaz, transa religioasa, hipnoza in masa, si euforie paroxistica¹. Cu un astfel de popor faci ce vrei cand folosesti sugestia potrivita.

Depozitii a unor martori oculari despre ce s-a intamplat in Țara Galilor in perioada 1904-1905

Deoarece multi afla despre "trezirea" din Țara Galilor din carti care nu redau spusele martorilor oculari, am sa incep prin a-l cita chiar pe Evan Roberts, cel care a condus falsa trezire din acea tara. Roberts este interviat de un renumit ziarist al vremii pe nume W.T. Stead. Iata o parte din interviul luat de W.T. Stead lui Evan Roberts².

Evan Roberts: "Dar intr-o noapte, dupa ce am fost in mare tulburare rugandu-ma, m-am dus sa ma culc, si la 1:00 dimineata deodata am fost trezit din somnul meu, si m-am gasit plin de o bucurie negraita si de venerație in chiar in fața prezenței Dumnezeului cel Atotputernic. Si pe o perioada de patru ore am avut privilegiul sa vorbesc fața catre fața cu El, ca un om care vorbește fața catre fața cu un prieten. La 5:00 dimineața am simțit ca ma reintorc pe pamant."

W.T. Stead: "Nu visai?" am intrebat.

Evan Roberts: "Nu, am fost complet treaz. Si nu a fost numai in acea dimineața, dar in fiecare dimineața pentru 3-4 luni. Tot timpul m-am bucurat de 4 ore de minunata partasie cu Dumnezeu. Nu pot sa o descriu. Am simțit-o, si se pare ca imi schimba intreaga mea natura..."

W.T. Stead: "Scuza-ma" am zis "dar ca un ziarist cu experienta, as vrea sa intreb daca, dupa terminarea acestei ecstaz mistic ai pus pe hartie tot ce ti-ai amintit in aceste timpuri de partasie?"

Evan Roberts: "Nu, nu scriu nimic."

W.T. Stead: "Pot sa intreb" am spus "daca acela care ti-a aparut si cu care tu ai vorbit era Isus Cristos?"

Evan Roberts: "Nu, nu asa, era Dumnezeu personal, nu in persoana Lui Isus."

W.T. Stead: "Era Dumnezeu cel Atotputernic?"

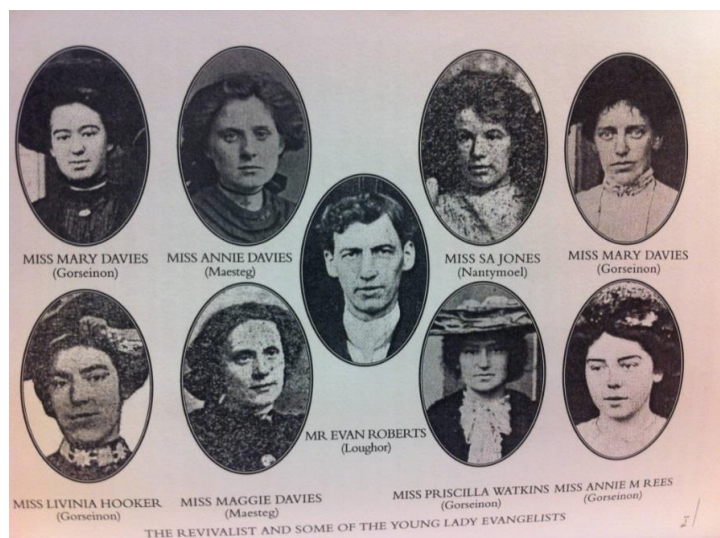
Evan Roberts: "Da, si Duhul Sfant."

E. Roberts este in directa contradictie cu Domnul Isus! Iata ce a spus Mantuitorul: "**Nimeni n'a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sînul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.**" Ioan 1:18 "Cine M'a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl." Ioan 14:9.

Din cele doua versete rezulta ca nimeni nu l-a vazut vreodata pe Dumnezeu personal ci doar revelat in Domnul Isus, deci nu in mod direct cum pretindea impostorul Roberts. Nici Duhul Sfânt nu a fost vazut in mod direct. E. Roberts este un anticrist plasandu-se intr-o pozitie mesianica, prezentandu-se ca parte din Trinitate- Dumnezeu Tatal, Duhul Sfânt, si el. Ce blasfemie! Vom vedea mai tarziu si alte aspecte grave in relatie cu rolul mesianic pe care el si-l asuma. Moise nu a stat de vorba atat de mult cu Dumnezeu cum pretindea E. Roberts, iar apostolul Pavel nu a fost rapit la cer trei luni de zile in fiecare zi cate patru ore!

Viziunea lui Roberts nu a fost in experienta niciunui reformator autentic in istoria Bisericii, ci dimpotriva de unele personalitati oculte ca si Teresa de Avila, George Fox, Jacob Boehme, si Ignatius Loyola. O alta vrajitoare care a avut asemenea halucinatii a fost Ellen G. White.

Pentru orice credincios real, manifestarile acestea sunt suficiente pentru a-l arunca la cosul de gunoi pe ocultul Evan Roberts cat si "trezirea" condusa de el. Dar, dorinta dupa senzational, lipsa de apreciere față de doctrina sanatoasa, cat si ignorarea reformatorilor si credinciosilor care au condus adevarate treziri a facut ca multi "credinciosi" sa inghita asemenea enormitati.

In poza din stanga la centru este blasfemiatorul Evan Roberts. Individele din jurul lui il insoteau in "lucrare" iar cinci dintre ele erau cantarete. Roberts era nedespartit de ele, creind poticnire in multe biserici, pe drept. Dar lui nu ii pasa. Fața lui arata ca a unuia chinuit de duhuri, iar majoritatea individelor din poza sunt la fel contorsionate, cu priviri ratacite.

Dr. Campbell Morgan: Veti ramane surprinsi sa aflati ca *partenerul in lucrare* cu Martyn Lloyd Jones de la Westminster Chapel din Londra, si anume Dr. Campbell Morgan fiind mult mai invarsta decat Jones, a avut ocazia ca in tinerete sa viziteze "trezirea" din Țara Galilor si sa ii dea o evaluare pozitiva. Dr. Morgan chiar a predicat in biserica lui despre "trezirea" pe care a vizitat-o. A spus ca "trezirea" a fost o serie continua de *intreruperi si dezordine* imbinat cu momente de ordine. Si el numeste *haosul* acesta "limbajul Spiritului". In ce priveste "predica" lui E. Roberts, acesta a fost niste franturi de propozitii care in total faceau 6 sau 7 minute de expunere. Morgan, in adulara lui de *pastor inselat* spune ca Dumnezeu si-a pus mana peste Roberts. Mergand mai departe in expunerea lui, Morgan zice ca nu se predica in acele treziri, dar toata lumea predica. Aceasta era realitatea- femei, tineri, copii, fiecare se ridicau si spuneau ce le trecea prin cap. Vom vedea mai tarziu ca in multe situatii copii au preluat conducerea "trezirii"^{3, 4}

Nu este de mirare ca influenta grava a pastorului Morgan care a capitulat de la discernamantul biblic s-a revarsat mai tarziu asupra lui Martyn Lloyd Jones, partenerul lui de pastorat.

Morgan a stiut de interviul luat de W.T. Stead lui E. Roberts cat si declaratiile blasfemiatoare ale acestuia, deoarece presa vremii urla, dar Morgan a trecut sub tacere gravele afirmatii ale lui Roberts.

La fel ca Morgan acest pastor de nimic, au facut majoritatea liderilor evanghelici ai vremii si deaceea astazi multi sunt victime ale informatilor distorsionate cu privire la "trezirea" din Țara Galilor.

Din intunericul minei la pozitia de "trezitor" a Țarii Galilor fara mandat si fara pregatire

Unii vor argumenta ca ucenicii au fost pescari fara pregatire. Aceasta legenda ieftina circula printre evanghelicii superficiali. Ucenicii au fost pescari profesionisti dar au fost pregatiti de Domnul Isus personal timp de trei ani de zile! Ei stiau bine Vechiul Testament si vedeau cum sub ochii lor se implinesc profetiile Mesianice in viata Domnului Isus.

Evan Roberts a fost un miner fara nici o pregatire Biblica. La 26 de ani sare din mina si de la fierarie drept la amvoanele bisericilor din Țara Galilor. A putut sa faca asta pentru ca majoritatea pastorilor din acea vreme erau in misticism pana peste cap si asteptau miracole nebiblice.

Au fost doua treziri in Țara Galilor care au mers paralel

Cel mai documentat in materie de "trezire" in Țara Galilor a fost profesorul de istorie a bisericii R. Tudur Jones (1921-1998). Acesta provine de acolo si a scris o carte de referinta numita "Credinta si Criza unei Natiuni: Wales 1890-1914" Cu toate ca R.T. Jones partial este de partea "trezirii" (vom vedea de ce in urmatorul articol), el este suficient de obiectiv sa recunoasca, ca au fost doua treziri paralele, una autentica iar alta cu mari probleme condusa de E. Roberts ⁵. De aici incolo cand folosesc termenul *Gali* ma refer la Galii din Țara Galilor deoarece mai sunt ramasite de ale lor si prin alte tari Europene.

Cativa din actorii principali ai falsei treziri din Țara Galilor

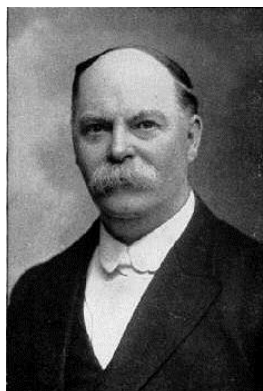
Joseph Jenkins agitatorul mistic (1860-1929) a fost pastor, mare agitator si manipulator de suflete in localitatea Newquay, anul 1904. Om cu inclinatii mistice si in cautarea de senzational, in urma unei rugaciuni indelungi a avut "viziunea" unei cruci. Mai tarziu "s-a vazut" invaluit intr-o *flacare albastra*⁶. Acesta este un fenomen ocult, iar el cat si altii l-au interpretat ca prezenta Duhului. Ce blasfemie!

Jenkins a fost influentat de ocultismul din miscarea Keswick. A aplicat metode de tip Quaker in biserica, facand lucruri sub inspiratia momentului. A organizat o serie de intalniri intre 31 Decembrie 1903 si 1 Ianuarie 1904 unde a vorbit si vrajitoarea

Jessie Penn-Lewis despre care vom afla mai mult la sfarsitul articolului⁷.

Jenkins a manevrat grupul de tineri de la biserica unde slujea forțându-i într-o falsă trezire care de fapt era o revarsare emoțională specifică Galilor. Tineretul din biserica lui organizat în așa numitul grup "Efortul Creștin", au luat cu asalt bisericile din zonă și au dat și peste Evan Roberts. Acesta deja era mintal și spiritual deranjat de ani de zile iar când tineretul manipulat de Jenkins a ajuns la el, au declansat în E. Roberts "chemarea pentru trezire".

Joseph Jenkins a devenit mare erou al falsei treziri. Spre bătrânețe a conlucrat chiar cu Martyn Lloyd Jones în evanghelizări în 1925. Când Jenkins a murit de cancer, M.L. Jones l-a vizitat iar Jenkins în momentul morții vedea un rău ce nu-l putea trece. Ian Murray biografatul lui M.L. Jones a evaluat moartea lui Jenkins ca un sfârșit bun⁸...

Seth Joshua omul de nimic pacalit de demoni (1858- 1925) a fost misionar evanghelist printre Gali iar în 1904 când a apărut așa zisa trezire, el predica la capela din satul Blaenannerch.

În 1904, el a predicat la o întâlnire în Newcastle Emlyn, unde elevii de la Academia Metodista au participat, inclusiv Evan Roberts. Elevii au fost atât de "mișcați" încât au anulat clasele pentru a merge la capela din satul Blaenannerch, unde Joshua predica și se ruga în mod public zicând *Doamne, frânge-ne*. Evan Roberts a ieșit în față, unde sa rugat cu mare agonie *Doamne, frânge-mă*, nu "Doamne ai mila de mine pacatosul". Seth Joshua a fost laudat de mulți scriitori ai "trezirii" din 1904 ca fiind un om de toată lauda, când în realitate a fost un rob al misticismului de cea mai joasă speță. Iată un episod revelator cum S. Joshua a fost păcălit de demoni: Evan Roberts era în localitatea Llanlluan predicând, și a tras la familia Daniel și Sara Jones din Gors-fach. Sara Jones gazda, era foarte "spirituală", iar E. Roberts și-a pus mainile peste ea ca să primească Duhul Sfânt *cu toate darurile spirituale*. Bineînțeles că Sara Jones a făcut acel lucru pentru alții!

Și acum spectacolul grotesc: S. Jones întrerupea serviciile din capela, mergea încet înainte și înapoi pe culoarul dintre bănci, pretinzând că este Maria mama Domnului Isus care îl ținea la piept pe micuțul Isus. După asta a urmat o **explozie demonica**: În localitatea Maespica, era un haos demonic în plină desfășurare; oamenii vorbeau fără rost, se "rugau", plangeau și cadeau în leșin. Sara Jones s-a aruncat pe o masă în agonie plângând și strigând, "te iubesc!". Când a început ea să vorbească, femeii și bărbații puteau fi văzuți făcând tot felul de grimase, gesticulând, țipând, rugându-se și răsând. Mai mult, ei au început să țipe ascuțit și sălbatic de iși străpungeau urechile, iar pe urma acestora au început să țopaie pe mese și pe scaune⁹. Cu timpul unii au început să spună că S. Jones are putere de vindecare, și au venit cu sutele la ea. În aceste întâlniri oamenii săreau și dansau. *Păcălitul Seth Joshua a vorbit favorabil despre posedata Jones, și și-a exprimat speranța că ea va fi pazită de orice pericole*. Cum a ajuns S. Joshua aici? El a participat la întâlnirile cu influențe oculte de tip Keswick, iar acest topic va fi abordat mai încolo. Iată cât de decazut era unul din "liderii" falsei treziri! Și că el era majoritatea pastorilor din Țara Galilor.

Evan Roberts (1878-1951) posedat, mandru și anticrist.

Ne aducem aminte din articol la început, cum Roberts se prezenta ca acela care a stat față în față cu Dumnezeu mai mult decât Moise sau apostolul Pavel. Versetul următor se potrivește perfect pentru Roberts: "Căci se vor scula hristoși

mincinoși și proroci mincinoși, vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu putință, chiar și pe cei aleși.” Matei 24:24.

Roberts a încercat să înșele chiar pe cei aleși. Cei care mai cred în el, cât și în falsa trezire, după atâtea dovezi, nu au năsterea din nou! Și acum să derulam povestea acestui anticrist. Să începem cu una din afirmațiile lui de apostat. El a zis: “iarta-mi pacatele’... pentru mine este o propoziție fără sens.¹⁰” Deci posedatul Roberts se vedea perfect. Iată alt exemplu. În cartea *Un Instrument al Trezirii*, de B.P. Jones, Roberts spune “am luat în sfera mea de rugăciune întreaga biserică, întreaga lume, și toate puterile întunericului...o ce dulce este să adun întreaga lume sub aripile mele ale rugăciunii!¹¹” Dar autorul cărții comite și el o blasfemie, văzând-ul pe Roberts ca “a intrat în suferințele Mantuitorului ca Mare Preot, castigând poziția de mijlocitor.” Nebuniile lingusitorilor fatza de anticristul E. Roberts nu au limită.

Felul cum E. Roberts primește “botezul duhului” din nou arată anticristul din el chiar de la începutul activității lui de “lucrător în trezire”. E. Roberts se afla în fața lui Seth Joshua la capela din Blaenannerch și a descris experiența lui de “botez cu duhul” ca fiind o “**energie vie**” care i-a invadat sufletul, a “rupt toate catusele” și l-a “copleșit”. În limbajul ocult al Noii Ere “energia vie” este energia lui *Gaia*, pământul viu. Chinezii au același lucru în *Tai ch’i*, indienii în *prana*, și cei contemporani cu noi, în seria de filme *Razboiul Stelelor* unde se zice “forța să fie cu tine”¹².

Ce a urmat mai departe este cosemnat de ziaristul W.T. Stead care l-a interviat. “Ceea ce fierbea în pieptul meu era versetul ‘Dumnezeu își arată dragostea’. Am căzut în genunchi cu mâinile întinse pe scaunul din fața mea; transpirația curgea pe față și lacrimi izvorau repede încât am crezut că o să curgă sânge...”¹³.

Observați în descrierea anticristului E. Robert că mâinile întinse ca ale Mantuitorului pe cruce (două femei îi țineau mâinile¹⁴), cât și aluzia la lacrimi care se puteau face în sânge aminteste de Ghețimani. Acesta este “botezul duhului” a lui E. Roberts, dar nu de la Duhul lui Cristos. Acest impostor plin de mandrie luciferiană și cu puteri oculte (energie vie), în scurt timp a preluat trezirea din Țara Galilor care era în plină desfasurare și a transformat-o într-un eveniment național ocult.

De la Charles Finney la Evan Roberts și în final la Martyn Lloyd Jones

Charles Finney a venit cu ideea că botezul Duhului (*valuri de electricitate și dragoste lichida*, în cuvintele lui) este repetabilă, și că o trezire trebuie să fie la fiecare zece ani¹⁵. La fel a experimentat și Evan Roberts și mai târziu Martyn Lloyd Jones. Toți trei au fost conduși de același duh de ratacire.

Evan Roberts a afirmat că toate darurile miraculoase ale secolului I din Biserică sunt oricând accesibile. Martyn Lloyd Jones a emis aceeași erezie.

Personal nu neg miracolele dar resping făcătorii de “minuni” contemporani. Dumnezeu răspunde Bisericii la rugăciunile ei prin minuni, dar când vrea El și cum vrea El. Nu cum vrem noi sau când vrem noi. Oricum, o parte din minunile secolului I Dumnezeu nu le repeta astăzi.

Aspecte stranii si grave din activitatea lui Evan Roberts in legatura cu falsa trezire din Țara Galilor

Evan Roberts tinut in izolare totala timp de 20 de ani de o femeie eretica la ea acasa!!!

Asa cum am vazut "trezitorul" E. Roberts era permanent insotit de cinci "cantarețe". Este interesant ca dupa aceea continua in companie feminina, de data aceasta pe o perioada de doua decenii cu vrajitoarea Jessie Penn Lewis. Ea a fost parte din secta oculta Quaker si membra la un templu mason¹⁶ in tinerete, si a ramas dedicata sectei oculte Quaker pana la sfarsitul vietii. A fost inmormantata in acelasi loc cu sotul ei de catre Quakers intr-un cimitir de-al lor¹⁷.

Eretica si sectanta Quaker, Jessie Penn Lewis a avut o viziune ca Evan Roberts va veni la ea acasa¹⁸. El era posedat demonic iar cand crizele de transa demonica s-au intetit, el a abandonat "lucrarea" si a gasit refugiul la aceasta eretica care si ea avea legatura cu spiritele.

El a stat la ea in gazda timp de 20 de ani in totala izolare¹⁹. Ea era casatorita dar partenerul ei de inima era el, Evan Roberts. Ei doi impreuna practicau **legarea Satanei**²⁰. Ce o fi facut barbatul ei tot timpul acesta, nu ni s-a descoperit!

Tot ei doi au scos impreuna o revista numita "Biruatorul". Aici ei tratau "razboiul spiritual cosmic". Lucrarea in esenta apartinea ei, Roberts ii puneau intrebari, si ea raspundea pentru cititori. Multi au cazut victima la abilitatea verbala a ereticeii J.P. Lewis chiar in Romania unii au publicat parti din aceasta erezie.

Dupa un timp, tatal lui Roberts a venit sa-l vada la noua lui "rezidenta" dar el nu a vrut sa stea de vorba cu tatal sau²¹. Este bine de stiut ca scrisorile lui catre diferite persoane erau citite, aprobate si semnate de ea²². Cand i-a murit mama, Roberts nu a primit bilet de voie de la vrajitoarea J.P. Lewis sa mearga la inmormantare²³! Iata cat de "spiritual" a fost aceasta **scarba anticristica** numit Evan Roberts!

Evan Roberts biciuind emotiile femeilor in timpul "trezirii" asa cum a invatat de la ereticul Charles Finney

Profesorul R. Tudur Jones noteaza ca abuzivul E. Roberts a invatat sa biciuiasca emotiile femeilor din intalnirile de "trezire" cu tot felul de tehnici de manipulare care sa le duca la isterie, asa cum a invatat de la ereticul Charles Finney²⁴. Serviciile de "trezire" durau si pana la cinci dimineata, iar multe femei si fete lesinau, iar unele erau duse la sectia de psihiatrie. Ziarele vremii il acuzau pe drept de ireverența, hipnoza, si presiune emotionala inacceptabila asupra femeilor impresionabile in timpul "trezirilor"²⁵.

Nota: articolul v-a continua cu aspecte la fel de interesante in care vom vedea cum a sfarsit anticristul Evan Roberts, si de ce a putut sa manipuleze o mare parte din Țara Galilor. Vom vedea care a fost starea bisericilor atunci, cat si a pastorilor, si cum specificul national al Galilor nu i-a ajutat sa discearna. Vom mai vedea ca Dumnezeu a avut si oamenii lui intre pastorii Gali care au dat pe fața inselaciunea Satanica.

¹ Murray, Iain Hamish. *David Martyn Lloyd-Jones*. Edinburgh: Banner of Truth Trust, 1982. Print. p.146

² Roberts, Evan, and Arthur Goodrich. *The Story of the Welsh revival: as told by eyewitnesses together with a sketch of Evan Roberts and his message to the world*. New York: Fleming H. Revell, 1905. Print. p.25-26

³ idem. p.70-73

⁴ Jones, R. Tudur, Sylvia Prys. Jones, and Robert Pope. *Faith and the crisis of a nation: Wales 1890-1914*. Cardiff: U of Wales Press, 2004. Print. p.302, 311.

-
- ⁵ Jones, R. Tudur, Sylvia Prys. Jones, and Robert Pope. *Faith and the crisis of a nation: Wales 1890-1914*. Cardiff: U of Wales Press, 2004. Print. p. 312,3
- ⁶ <http://www.philosophyforlife.org/the-welsh-revival-mass-hysteria-or-outpouring-of-grace/>
- ⁷ Jones, R. Tudur, Sylvia Prys. Jones, and Robert Pope. *Faith and the crisis of a nation: Wales 1890-1914*. Cardiff: U of Wales Press, 2004. Print. p. 285
- ⁸ Murray, Iain Hamish. *David Martyn Lloyd-Jones*. Edinburgh: Banner of Truth Trust, 1982. Print. p.196
- ⁹ Jones, R. Tudur, Sylvia Prys. Jones, and Robert Pope. *Faith and the crisis of a nation: Wales 1890-1914*. Cardiff: U of Wales Press, 2004. Print. p.335-336
- ¹⁰ idem. p. 317
- ¹¹ Jones, Brynmor Pierce. *An instrument of revival: the complete life of Evan Roberts, 1878-1951*. South Plainfield, NJ: Bridge Pub., 1995. Print. p. 191-193
- ¹² Urban, Hugh B. *New age, neopagan, and new religious movements: alternative spirituality in contemporary America*. Berkeley: U of California Press, 2015. Print.
- ¹³ idem. p.23-24
- ¹⁴ idem. p.24
- ¹⁵ <http://www.patheos.com/blogs/adrianwarnock/2005/05/finneys-experience-of-baptism-in-the-holy-spirit/>
- ¹⁶ Jessie Penn-Lewis: A Memoir, Mary N. Garrard. p. 4. Garrard was Mrs. Penn-Lewis' secretary and confidant for decades, and after Penn-Lewis' death Garrard "serve[d] as general secretary and magazine editor" of *The Overcomer* "for sixteen years" (pgs. 305ff. *The Trials and Triumphs of Mrs. Jessie Penn-Lewis*, Jones; cf. pgs. 10, 86, 156, 250, 297).
- ¹⁷ Jones, P. Brynmor. *The Trials and Triumphs of Mrs. Jessie Penn-Lewis*. North Brunswick, NJ: Bridge-Logos, 1997. Print. p.295
- ¹⁸ idem p. 159-160.
- ¹⁹ Jones, Brynmor Pierce. *An instrument of revival: the complete life of Evan Roberts, 1878-1951*. South Plainfield, NJ: Bridge Pub., 1995. Print. p. 216
- ²⁰ *Overcomer*, 1914. p. 166
- ²¹ Jones, Brynmor Pierce. *An instrument of revival: the complete life of Evan Roberts, 1878-1951*. South Plainfield, NJ: Bridge Pub., 1995. Print. p.170
- ²² Jones, P. Brynmor. *The Trials and Triumphs of Mrs. Jessie Penn-Lewis*. North Brunswick, NJ: Bridge-Logos, 1997. Print. p. 248-249.
- ²³ Richard Owen Roberts, ed.; H. Elvet Lewis, G. Campbell Morgan and I. Neprash. *Glory Filled The Land, A Trilogy On The Welsh Revival Of 1904-1905*. Wheaton, IL: International Awakening Press, 1989. p. 210.
- ²⁴ Jones, R. Tudur, Sylvia Prys. Jones, and Robert Pope. *Faith and the crisis of a nation: Wales 1890-1914*. Cardiff: U of Wales Press, 2004. Print. p. 359
- ²⁵ Jones, Brynmor Pierce. *An instrument of revival: the complete life of Evan Roberts, 1878-1951*. South Plainfield, NJ: Bridge Pub., 1995. Print. p. 81